

გაკვეთილის თემა:
„წყაროების მიმოხილვა და დვალეთის ტერიტორიული
კუთვნილების საკითხი“

X კლასი

მედიაურსების კრიტიკული ანალიზი და სინამდვილის
რეპრეზენტაციის შეფასება

ავტორი - მაია ფირჩხაძე
2015

ისტორიული წყაროები

ისტორიული წყაროები სხვადასხვა სახისაა, მაგრამ როგორც არ უნდა იყოს ისინი, თხრობითი, არქეოლოგიური, რუკა, აუდიო, ვიდეო თუ სხვა სახის წყაროები, მათ შორის უმნიშვნელოვანესია ნარატიული წყაროები (მასში იგულისხმება ქრონიკები, დოკუმენტები, სამეცნიერო და ლიტერატურული ხასიათის ნაწარმოებები, პუბლიცისტური ნარკვევები, საგაზეთო სტატიები, დღიურები და ა.შ.).

ისტორიული წყაროების გამოყენება წარსულის რეკონსტრუქციისათვის აუცილებელია, ისინი გვებმარება წყაროს „ნამდვილობის“ განსაზღვრაში და მასში ისტორიული „სიმართლის დადგენაში“.

გამოყენებული ლიტერატურა: ისტორია, X კლ., შპს „ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა - ქართული ბიოგრაფიული ცენტრი“ (ავტორთა ჯგუფი)

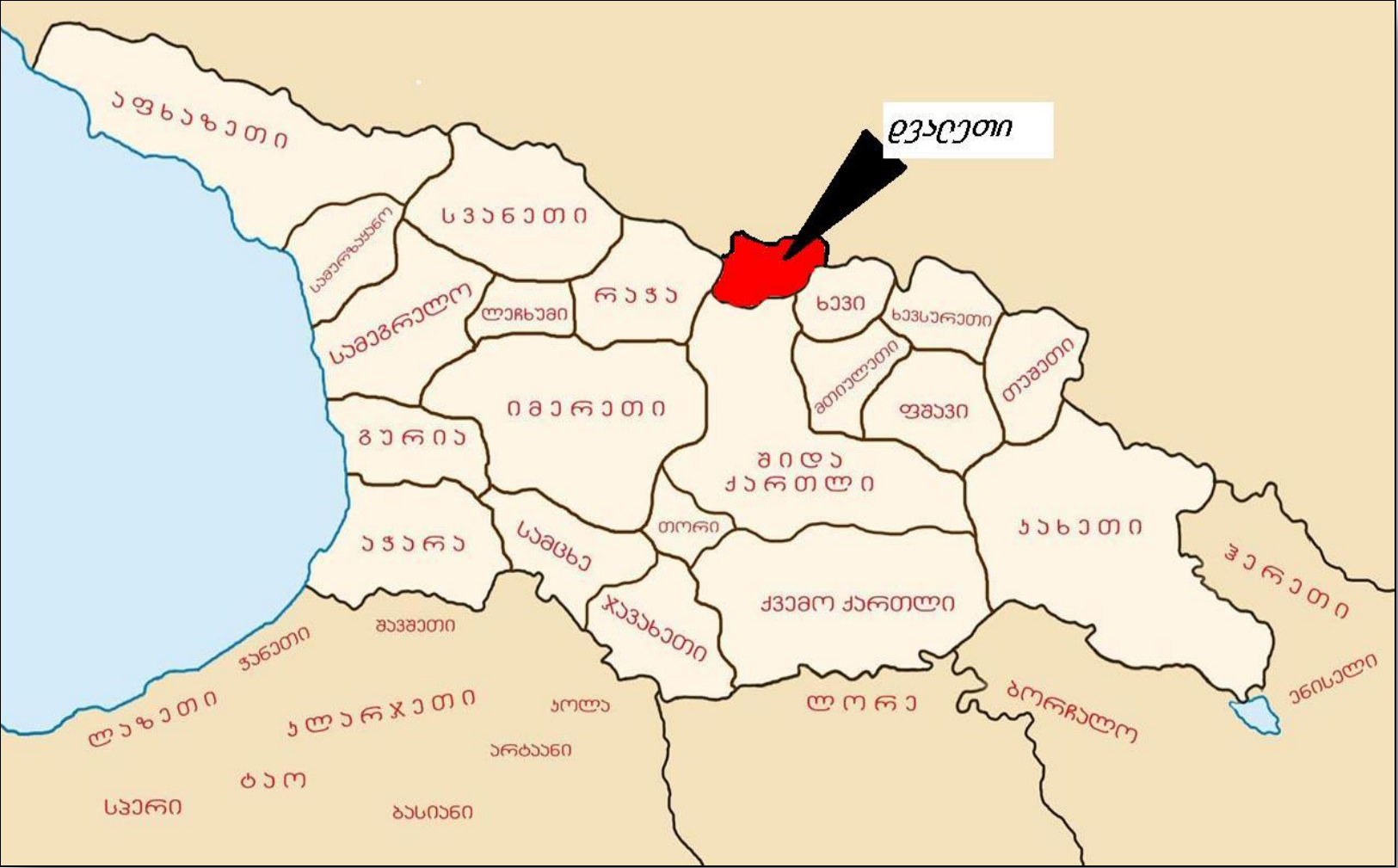
მასწავლებლის მიერ წყაროების გამოყენებით შედგენილი ტექსტი 1: „დვალეები ეთნიკური ოსები არიან, დვალეთი კი სამხრეთ ოსების ტერიტორიაა და ოსეთის ნაწილია. ის მოიცავდა ახლანდელი სამხრეთ ოსეთის მაღალმთიან ნაწილს კასრიდან ალაგირის მიმართულებით კავკასიონის მთავარ ქედამდე. რაიონს, რომელიც ესაზღვრება თუალგომს ქედის სამხრეთით, ოსები ემახიან „თეთრი დვალეების“ ხეობას. ის მოიცავს ზემო ლიახვის ხეობას სოფ. ზგუბირიდან ყელის ტბამდე. შუა საუკუნეების ქართულ ლიტერატურაში ის მალრან-დვალეთის სახელით მოიხსენიება. 1859 წელს ისტორიული კუთვნილების მიხედვით დვალეები რუსეთის ხელისუფლებამ ოსეთის სხვა ოლქებთან ერთად თერგის ოლქში გააერთიანა. 1918-1921 წლებში დვალეთის ტერიტორია დროებით საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის შემადგენლობაში შედიოდა, ხოლო 1921 წელს რეგიონი კვლავ რუსეთის ფედერაციაში შემავალ ჩრდილოეთ ოსეთის რესპუბლიკას დაუბრუნდა. ასე გრძელდება დღემდე“.

გამოყენებული წყაროები: 1. www.080808.su/os/node/53: Официальный сайт аппарата Полномочного представителя Президента РЮО по вопросам постконфликтного урегулирования; **АНАЛИТИКА** - 2010/06/21 - 11:15 („ქართულ წყაროებში დვალეებს ძირითადად უწოდებდნენ სამხრეთის ოსებს. მათ შორის ისეთივე ურთიერთმიმართება არსებობს, როგორიც „მთელსა“ და „ნაწილს“ შორის. მველი და შუასაუკუნეების ქართული საისტორიო წყაროები დვალეებად მოხსენიებს მდინარეების - ქსნის, დიდი და პატარა ლიახვის აუზსა და კუდაროს ხეობაში კომპაქტურად დასახლებულ სამხრეთის ოსებს. დღეისათვის ისტორიული თუალეთისა (დვალეთი) ტერიტორია (როგორც ჩრდილო ნაწილი, ისე - სამხრეთით მდებარე მხარე) სრულად შევიდა ეთნიკური ოსეთის შემადგენლობაში“); 2. http://www.ossetia.ru/ir/history/yuzhnaya_osetiya.html: Южная Осетия, 23 Октября 2004, 07:33 („დვალეთი მოიცავდა ახლანდელი სამხრეთ ოსეთის მაღალმთიან ნაწილს კასრიდან ალაგირის მიმართულებით კავკასიონის მთავარ ქედამდე. რაიონს, რომელიც ესაზღვრება თუალგომს ქედის სამხრეთით, ოსები ემახიან „თეთრი დვალეების“ ხეობას. ის მოიცავს ზემო ლიახვის ხეობას სოფ. ზგუბირიდან ყელის ტბამდე. შუა საუკუნეების ქართულ ლიტერატურაში ის მალრან-დვალეთის სახელით მოიხსენიება“); 3. <http://osetins.com/2008/02/09/print:page,1,k-voprosu-o-dvalakh.html> („უმველესი დროიდან არსებობს შეხედულება, რომელშიც შეუძლებელია ექვი შეიტანო, რომ დვალეები ოსები არიან“ К вопросу о Двалах Избранные работы, З.И.Ванеев); 4. <http://saunje.ge/index.php?id=1457&lang=ka> http://dspace.nplg.gov.ge/bitstream/1234/17341/1/Kavkasianta_Etnogenezi.pdf 5. <https://ka.wikipedia.org/wiki/დვალეთი>

მასწავლებლის მიერ წყაროების გამოყენებით შედგენილი ტექსტი 2: „შუა საუკუნეების საქართველოს ისტორიული მხარე დვალეთი მოიცავდა კავკასიონის ქედის ცენტრალურ ნაწილს დარიალის ხეობასა და მამისონის უღელტეხილს შორის. ვახუშტი ბაგრატიონი (XVIII ს.) ქ^{ცხ}-ში იხსენიებს დვალეთის ხევებს: კასრის-ხევი, ზრამაგა, ჟღელე, ნარა, ზროგო, ზახა, თრუსი, მალრან-დვალეთი. ეს ტერიტორია იბერიის სახელმწიფოს წარმოშობის (ძვ. წ. IV – ძვ. წ. III სს.) დროიდან შედიოდა საქართველოს შემადგენლობაში. VI საუკუნის შუა წლებიდან დვალეთში ქრისტიანობა გავრცელდა და ნიქოზის ეპარქიას დაექვემდებარა. დვალეთზე გადიოდა ამიერკავკასიიდან ჩრდილოეთ კავკასიაში მიმავალი ე.წ. „გზა დვალეთისა“, რომელსაც შემდეგ უწოდეს ოსეთის სამხედრო გზა. რუსეთის მიერ კავკასიის დაპყრობამდე დვალეთი რუკებზე საქართველოს ტერიტორიაში შედიოდა, შემდეგ კი დვალეთი ჯერ თათარ-მონღოლთა, შემდეგ ცარიზმისა (1859 წ.) და ბოლშევიკური რუსეთის ძალისხმევით (1921 წ.) ოსეთს მიეკუთვნა. დვალეთი საქართველოა!“

გამოყენებული წყაროები: <http://sangu.ge/images/andrander.pdf>, ენდრიუ ანდერსენი, ისტორიის ფალსიფიკაცია პოლიტიკური ავანტიურიზმის სამსახურში; <https://ka.wikipedia.org/wiki/დვალეთი>; <http://www.opentext.org/ge/index.php?m=12&y=2007&art=3072>, დვალეთი საქართველოა

ძველი საქართველო, დვალეთი

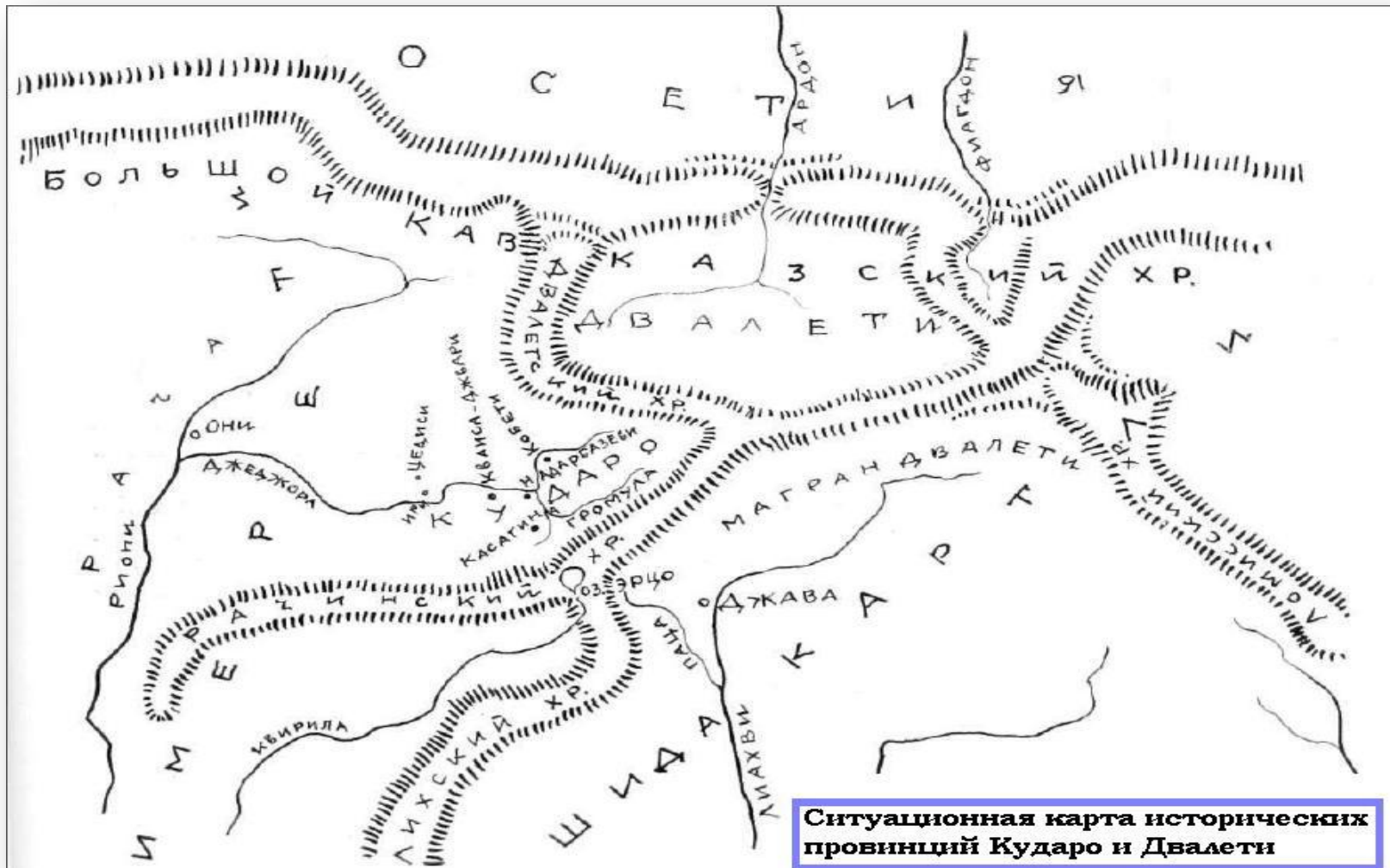
<http://www.blogger.ge/post/2018>

საქართველო 1762 წელს

<https://ka.wikipedia.org> , ცხივალის რეგონი

ისტორიული პროვინციების სიტუაციური რუკა (კუდარო და დვალეთი)

თანამედროვე საქართველო

<http://www.saunje.ge/index.php?id=109&lang=ka>

გამოყენებული მულტიმედია რესურსები

<https://www.youtube.com/watch?v=Rn3XNGG1igs> (ლინკი მოცემულ დროზე
<https://www.youtube.com/watch?v=Rn3XNGG1igs> 0:31 – 3:49);
<https://www.youtube.com/watch?v=C1O985AQflo> 0:25 – 0:40
<http://www.opentext.org.ge/index.php?m=12&y=2007&art=3072>,

ქართული პრესის ელექტრონული არქივი, საქართველოს რესპუბლიკა,
2007-05-04, დვალეთი საქართველოა!

<http://sangu.ge/images/andrander.pdf>, ენდრიუ ანდერსენი,
ისტორიის ფალსიფიკაცია პოლიტიკური ავანტიურიზმის სამსახურში;

ისტორია, X კლ. , შპს „ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა - ქართული
ბიოგრაფიული ცენტრი“ (ავტორთა ჯგუფი).